

เปิดบ้านศิลปินแห่งชาติ

Open House of the National Artist

นายช่างเรื่อง วิเชียรเบตต์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์
(ประติมากรรม)

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๙

วิเชียรเบตต์

คำนำ

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมและขับเคลื่อนการดำเนินงานวัฒนธรรม ได้เล็งเห็นคุณค่าของศิลปินแห่งชาติ ผู้สร้างสรรค์ผลงานอันเป็นภูมิปัญญาฝากไว้ในแผ่นดิน โดยเฉพาะบ้านศิลปินแห่งชาติถือเป็นแหล่งสั่งสมองค์ความรู้ ภูมิปัญญาและสถานที่สร้างผลงานอันล้ำค่า ซึ่งเป็นทุนทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่าในเชิงสร้างสรรค์ต่อสังคม สมควรที่จะเผยแพร่ให้เป็นแหล่งศึกษา สร้างเสริมทักษะและถ่ายทอดประสบการณ์จากศิลปินแห่งชาติ รวมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่ชาวไทยและชาวต่างประเทศได้รู้จักอย่างกว้างขวาง ดังนั้น นับจากปี พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นต้นมา กรมส่งเสริมวัฒนธรรม จึงได้ดำเนินโครงการเปิดบ้านศิลปินแห่งชาติไปแล้วจำนวน ๑๓ แห่ง ซึ่งพบว่า บ้านศิลปินแห่งชาติ แต่ละแห่งล้วนเป็นแหล่งสั่งสมองค์ความรู้มีกิจกรรมแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และพัฒนาสืบทอดมาอย่างต่อเนื่อง

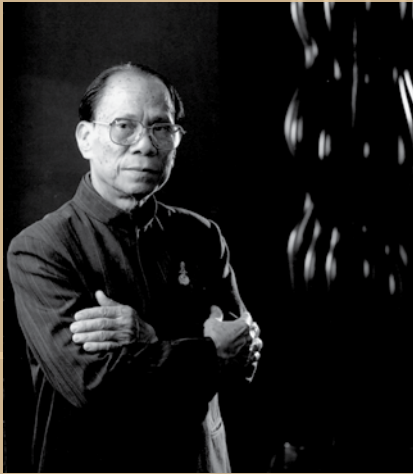
และในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ นี้ กรมส่งเสริมวัฒนธรรมได้กำหนดเปิดบ้าน นายชำเรือง วิเชียรเขตต์ ศิลปินแห่งชาติ สาขาทันตศิลป์ (ประติมากรรม) พุทธศักราช ๒๕๓๙ ขึ้นอีกหนึ่งแห่ง นับเป็นบ้านหลังที่ ๑๔ ในโครงการเปิดบ้านศิลปินแห่งชาติดังกล่าว ทั้งนี้ด้วยเล็งเห็นว่า บ้านศิลปินแห่งชาติ นายชำเรือง วิเชียรเขตต์ ได้จัดตั้งเป็น “ศูนย์ศิลปกรรมวิเชียรเขตต์” เพื่อเป็นศูนย์การศึกษาสำหรับเยาวชน และผู้ที่สนใจทางด้านศิลปะ และเป็นพื้นที่จัดแสดงผลงานประติมากรรมของ นายชำเรือง วิเชียรเขตต์ และครอบครัววิเชียรเขตต์ ให้แก่เยาวชน และผู้ที่สนใจการสร้างสรรคงานศิลปะด้านประติมากรรมจากเทคนิคการปั้นด้วยดินเหนียว การหล่อด้วยปูนปลาสเตอร์หรือสำริด และการเชื่อมโลหะ จึงนับเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อเยาวชน และผู้ที่สนใจศึกษางานศิลปะด้านประติมากรรม ซึ่งเชื่อว่าบ้านศิลปินแห่งชาติหลังนี้จะเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ยังคงสร้างสรรค์และสืบสานงานด้านศิลปวัฒนธรรมให้แก่คนรุ่นหลังต่อไป

ในโอกาสนี้ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ขอขอบคุณคณะกรรมการกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม ที่ได้ให้การสนับสนุนโครงการเปิดบ้านศิลปินแห่งชาติ และขอขอบพระคุณนายชำเรือง วิเชียรเขตต์ เป็นอย่างสูงที่ได้ถ่ายทอดและสร้างสรรค์ผลงานอันทรงคุณค่ายิ่งต่อสังคมอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังเปิดบ้านให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม เพื่อสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมให้คงอยู่เป็นสมบัติของชาติสืบไป

บ้านศิลปินแห่งชาติ

House of the National Artist

บ้านศิลปินแห่งชาติถือเป็นแหล่งส่งเสริมองค์ความรู้ ภูมิปัญญาและคุณค่าของศิลปินแห่งชาติ ผู้สร้างสรรค์ผลงานอันเป็นภูมิปัญญาฝากไว้ในแผ่นดิน โดยเฉพาะสถานที่สร้างผลงานอันล้ำค่าทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่าในเชิงสร้างสรรค์ต่อสังคม สมควรที่จะเผยแพร่ให้เป็นแหล่งศึกษา

สร้างเสริมทักษะ และถ่ายทอดประสบการณ์จากศิลปินแห่งชาติ รวมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่ชาวไทย และชาวต่างประเทศได้รู้จักอย่างกว้างขวาง จึงนับเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อเยาวชน และผู้ที่สนใจศึกษางานศิลปะด้านประติมากรรม ซึ่งเชื่อว่าบ้านศิลปินแห่งชาติหลังนี้จะเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ยังคงสร้างสรรค์และสืบสานงานด้านศิลปวัฒนธรรมให้แก่คนรุ่นหลังต่อไป

นับจากปี พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นต้นมา กรมส่งเสริมวัฒนธรรม จึงได้ดำเนินโครงการ เปิดบ้านศิลปินแห่งชาติไปแล้ว จำนวน ๑๓ แห่ง ซึ่งพบว่า บ้านศิลปินแห่งชาติ แต่ละแห่งล้วนเป็น แหล่งสั่งสมองค์ความรู้มีกิจกรรมแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และพัฒนา สืบทอดมาอย่างต่อเนื่อง

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ นี้ ได้กำหนดเปิดบ้าน นายชำเรือง วิเชียรเขตต์ ศิลปินแห่งชาติ สาขาทันตศิลป์ (ประติมากรรม) พุทธศักราช ๒๕๓๙

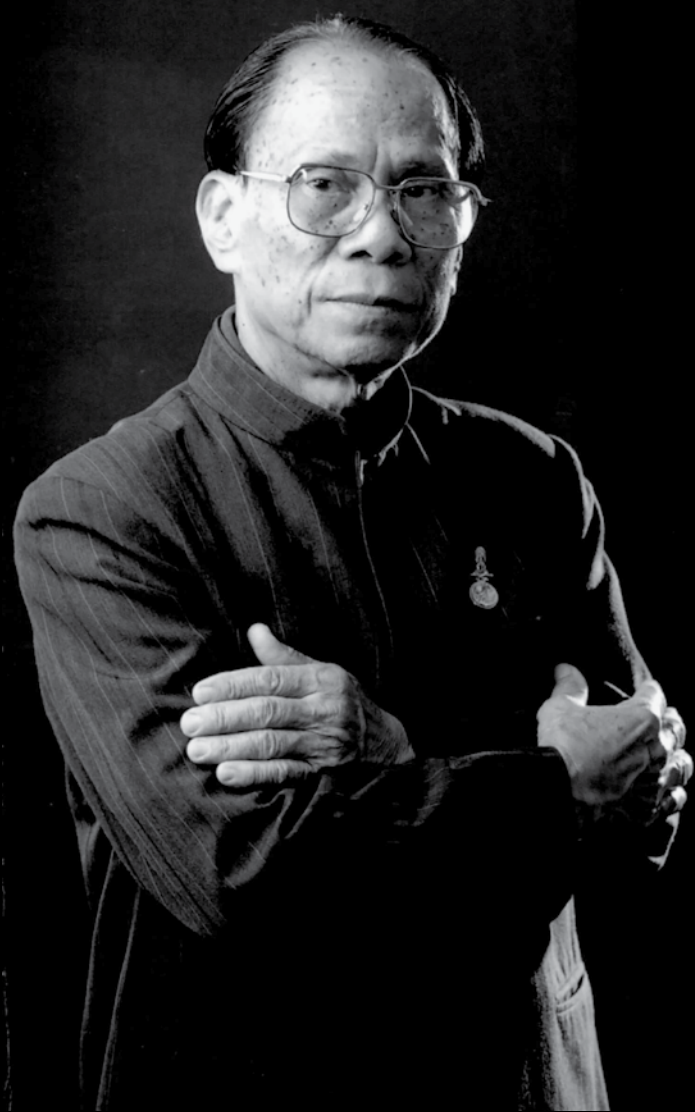

ขึ้นอีกหนึ่งแห่ง นับเป็นบ้านหลังที่ ๑๔ ในโครงการ เปิดบ้านศิลปินแห่งชาติ ทั้งนี้ด้วยเล็งเห็นว่า บ้านศิลปินแห่งชาติเป็นแหล่งสั่งสมองค์ความรู้ ของนายชำเรือง วิเชียรเขตต์ ได้จัดตั้งเป็น “ศูนย์ศิลปกรรมวิเชียรเขตต์” เพื่อเป็นศูนย์ การศึกษาสำหรับเยาวชน และผู้ที่สนใจทางด้าน ศิลปะ และเป็นพื้นที่จัดแสดงผลงานประติมากรรม จากเทคนิคการปั้นด้วยดินเหนียว การหล่อด้วย ปูนปลาสเตอร์หรือสำริด และการเชื่อมโลหะ

คำประกาศเกียรติคุณ	5
ชีวิตและผลงาน	7
การศึกษาวิชาศิลปะ	9
รางวัลและเกียรติยศ	10
การแสดงผลงานศิลปกรรม	10
ผลงานศิลปะในที่สาธารณะ	11
ภาพผลงาน	12
การศึกษาวิชาศิลปะ 2	15
ผลงานศิลปะ	17
การถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์	21
การให้บริการแก่สังคมในด้านคุณธรรม และจริยธรรม	23

คำประกาศเกียรติคุณ นายชำเรือง วิเชียรเขตต์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ประติมากรรม)

นายชำเรือง วิเชียรเขตต์ เกิดเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๔ ที่จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นศิลปินอาวุโสคนสำคัญด้านประติมากรรม ซึ่งมีผลงานดีเด่นเป็นที่ยอมรับในวงการศิลปะและศิลปศึกษาโดยทั่วไป ได้สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมจำนวนมาก และอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลายาวนาน มีผลงานแสดงในนิทรรศการศิลปะและสถาบันศิลปะทั้งในและต่างประเทศ และมีผลงานติดตั้งในสาธารณสถานหลายแห่ง ได้รับรางวัลเกียรตินิยมอันดับ ๑ เหรียญทอง ประเภทประติมากรรมจากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ และได้รับเลือกเป็นผู้แทนไทยในการประชุมปฏิบัติการปฏิมากรรมอาเซียน นายชำเรือง วิเชียรเขตต์ เป็นผู้บุกเบิกและยืนหยัดการสร้างสรรค์ประติมากรรมเป็นเวลาสี่สิบกว่าปี หลังจากที่ได้ศึกษาวิชาศิลปะที่โรงเรียนเพาะช่างและที่มหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นเวลา ๘ ปี ได้คลี่คลายผลงานจากประติมากรรมแบบจริงไปสู่แบบนามธรรม เป็นประติมากรรมนามธรรมคนแรกของไทย ผลงานประติมากรรมของนายชำเรือง วิเชียรเขตต์ อยู่ในแนวสร้างสรรค์และสุนทรีย์ ซึ่งมีคุณประโยชน์ต่อมนุษย์และสังคมเป็นอย่างยิ่ง นอกจากงานสร้างสรรค์ศิลปะแล้ว นายชำเรือง วิเชียรเขตต์ ได้ทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ โดยเป็นอาจารย์สอนวิชาศิลปะที่วิทยาลัยช่างศิลป์ และมหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นเวลา ๓๔ ปี และหลังจากที่ลาออกจากราชการเพื่ออุทิศตนให้กับการสร้างสรรค์ศิลปะเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๐ ยังคงเป็นอาจารย์พิเศษที่มหาวิทยาลัยศิลปากรและสถาบันอื่นอีกหลายแห่ง ในด้านให้บริการแก่ชุมชนนั้น นายชำเรือง วิเชียรเขตต์ ได้เข้าร่วมกิจกรรมทางศิลปะเพื่อสังคม และให้บริการทางวิชาการเมื่อได้รับการขอความร่วมมือโดยตลอดมา อาจจะกล่าวได้ว่า นายชำเรือง วิเชียรเขตต์ เป็นหลักสำคัญในด้านประติมากรรมของวงการศิลปะและศิลปศึกษาของไทยเรา นายชำเรือง วิเชียรเขตต์ ดำรงชีวิตและสร้างสรรค์ศิลปะอย่างเรียบง่ายด้วยคุณธรรมและจริยธรรม อุทิศตนให้กับศิลปะและสังคมมาเป็นเวลาอันยาวนาน เป็นตัวอย่างแก่คนรุ่นหลังเป็นอย่างดียิ่ง

นายชำเรือง วิเชียรเขตต์ จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ประติมากรรม) ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๙

ประวัติชีวิตและผลงาน นายชำเรือง วิเชียรเขตต์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ประติมากรรม)

นายชำเรือง วิเชียรเขตต์ ศิลปินสาขาทัศนศิลป์ ด้านประติมากรรมคนสำคัญและดีเด่นของไทย เกิดที่จังหวัดกาฬสินธุ์ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๔ นายชำเรืองเป็นศิลปินที่เกิดในชนบท และอยู่ท่ามกลางธรรมชาติซึ่งเป็นท้องทุ่งนาและป่าเขาลำเนาไพร ในวัยเด็กนั้นสนใจในงานช่าง ซึ่งเป็นพื้นฐานของศิลปะ คือ งานช่างปั้น นายชำเรืองได้เจริญเติบโต และใช้ชีวิตตั้งแต่วัยเด็กจนจบการศึกษาในระดับมัธยมที่บ้านเกิดเมืองนอน โดยจบการศึกษาระดับมัธยมที่โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ในช่วงที่นายชำเรืองเรียนอยู่ในโรงเรียนนั้นได้เรียนวิชาวาดเขียน และวิชาปั้นจากครูวาดเขียนพอสมควร และได้แสดงให้เห็นแนวทางศิลปะแล้ว โดยเฉพาะในงานปั้นได้รับความชื่นชมจากครูสอนวิชาวาดเขียน

การศึกษาวิชาศิลปะ

ถึงแม้ว่า นายชำเรือง จะมีแววในทางศิลปะและทำงานปั้นได้ดี แต่ก็ยังไม่มีความคิดและความมั่นใจที่จะศึกษาในด้านศิลปะ นายชำเรือง ชอบเรียนพลศึกษา และมุ่งหวังจะเรียนต่อที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโดยทั่วไปแล้วในสมัยนั้น การเรียนในด้านศิลปะไม่ทำให้ได้ผลตอบแทนทางวัตถุและเงินทอง ทำให้ไม่ค่อยมีใครกล้าเสี่ยงเรียนในทางศิลปะ แม้จะชอบศิลปะก็ตาม อย่างไรก็ตามในที่สุด นายชำเรือง ก็ตัดสินใจเข้าศึกษาที่โรงเรียนเพาะช่าง เมื่อเพื่อนมาบอกว่าโรงเรียนเพาะช่างเปิดรับสมัครรอบที่สองซึ่งในสมัยนั้น นายชำเรือง เรียนจบระดับมัธยมพอดี

รางวัลและเกียรติยศ

- พ.ศ. ๒๔๙๘ รางวัลเกียรตินิยมอันดับ ๒ เหรียญเงิน (ประติมากรรม) จากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๖
- พ.ศ. ๒๔๙๙ รางวัลเกียรตินิยมอันดับ ๓ เหรียญทองแดง (ประติมากรรม) จากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๗
- พ.ศ. ๒๕๐๐ รางวัลเกียรตินิยมอันดับ ๒ เหรียญเงิน (ประติมากรรม) จากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๘
- พ.ศ. ๒๕๐๑ รางวัลเกียรตินิยมอันดับ ๒ เหรียญเงิน (มันชนศิลป์) จากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๙
- พ.ศ. ๒๕๐๒ รางวัลเกียรตินิยมอันดับ ๒ เหรียญเงิน (ประติมากรรม) จากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐
- พ.ศ. ๒๕๐๖ รางวัลเกียรตินิยมอันดับ ๒ เหรียญเงิน (ประติมากรรม) จากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔
- พ.ศ. ๒๕๐๗ รางวัลเกียรตินิยมอันดับ ๒ เหรียญเงิน (ประติมากรรม) จากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๕
- พ.ศ. ๒๕๐๘ รางวัลเกียรตินิยมอันดับ ๑ เหรียญทอง (ประติมากรรม) จากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๖
- พ.ศ. ๒๕๑๐ รางวัลเกียรตินิยมอันดับ ๒ เหรียญเงิน (ประติมากรรม) จากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๗
- พ.ศ. ๒๕๑๑ รางวัลเกียรตินิยมอันดับ ๒ เหรียญเงิน (ประติมากรรม) จากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๘
- พ.ศ. ๒๕๑๒ รางวัลเกียรตินิยมอันดับ ๓ เหรียญทองแดง (ประติมากรรม) จากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๙
- รางวัลเกียรตินิยมอันดับ ๓ เหรียญทองแดง (จิตรกรรม) จากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๙
- พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะ (ประติมากรรม) ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๙

การแสดงผลงานศิลปกรรม

- พ.ศ. ๒๕๑๐ การแสดงผลงานประติมากรรม ที่โคเปนเฮเกน ประเทศเดนมาร์ก และการแสดงที่เซาเปาโล ประเทศบราซิล
- พ.ศ. ๒๕๑๓ การแสดงผลงานจิตรกรรม ประติมากรรม เสรามิก และภาพพิมพ์ ที่โรงแรมมณเฑียร กรุงเทพฯ
- พ.ศ. ๒๕๒๐ การแสดงผลงานศิลปินกลุ่มเต่า กรุงเทพฯ ที่หอศิลป์ พีระศรี
- พ.ศ. ๒๕๒๔ การแสดงผลงานจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ ที่โรงแรมมณเฑียร กรุงเทพฯ
- การแสดงผลงานศิลปะร่วมสมัย ที่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ทีเอสโก้ จำกัด กรุงเทพฯ
- พ.ศ. ๒๕๒๕ การแสดงผลงานศิลปะร่วมสมัย ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นิทรรศการศิลปกรรม ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย กรุงเทพฯ
- พ.ศ. ๒๕๒๗ นิทรรศการศิลปกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม ที่โรงแรมมณเฑียร กรุงเทพฯ
- พ.ศ. ๒๕๒๘ การแสดงผลงานศิลปะโดยเสด็จพระราชกุศลสมเด็จจักรพรรดิราชชนนี ที่โรงแรมฮิลตัน กรุงเทพฯ
- พ.ศ. ๒๕๒๙ การแสดงผลงานศิลปะร่วมสมัยที่เปซิฟิก เอเชีย มิวเซียม เมืองปาเซเดนา แคลิฟอร์เนีย และที่ M.M. ซิโน แกลลอรี่ ลอสแอนเจลิส แคลิฟอร์เนีย
- พ.ศ. ๒๕๓๐ การแสดงผลงานที่พัทยา ที่โรงแรมรอยัลคัลิฟ

- พ.ศ. ๒๕๓๐ การแสดงศิลปะร่วมสมัย ๑๒ ศิลปินไทย ที่ M.M. ซิโน แกลลอรี ลอสแอนเจลิส แคลิฟอร์เนีย
- พ.ศ. ๒๕๓๑ นิทรรศการประติมากรรม “สร้างสรรค์ – ปั้น – แต่ง” ที่ห้องโถงชั้นลอย โรงแรมณเทียร กรุงเทพฯ
- พ.ศ. ๒๕๓๒ การแสดงงานศิลปกรรมร่วมสมัยของ ๑๐๐ ศิลปินไทยในวาระครบรอบอายุ ๑๐๐ ปี พระยาอนุมานราชธน พระสารประเสริฐ ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป์ ถนนเจ้าฟ้า กรุงเทพฯ
- พ.ศ. ๒๕๓๓ นิทรรศการประติมากรรมร่วมสมัย ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
นิทรรศการศิลปกรรมร่วมสมัยครั้งยิ่งใหญ่ พบ ๑๔ ศิลปินชั้นนำของชาติ ณ แกรนด์ฮอลล์ ศูนย์สรรพสินค้า ริเวอร์ซิตี้
- พ.ศ. ๒๕๓๔ นิทรรศการศิลปะร่วมสมัย ศิลปินส่งใจช่วยบ้านอุกเหิน ที่โรงแรมฮิลตัน ณ ปารีสคายเล็ค
- พ.ศ. ๒๕๓๖ นิทรรศการ ศิลปกรรม “วิเชียรเขตต์” ๓๖ ณ หอศิลป์ ถนนเจ้าฟ้า (พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป์)
- พ.ศ. ๒๕๓๙ ศิลปกรรมเฉลิมพระเกียรติครองราชย์ ๕๐ ปี ณ เดอะแกลเลอรีเวียพลาจีเวลลี เทรตเซ็นเตอร์
- พ.ศ. ๒๕๔๕ นิทรรศการ ศิลปกรรม “วิเชียรเขตต์” ๔๕ ณ ซิตีแกลลอรี การ์เด็นพาวีเลียน โรงแรมสยามซิตี
- พ.ศ. ๒๕๔๘ นิทรรศการ ศิลปกรรม “วิเชียรเขตต์” ๔๘ ณ ซิตีแกลลอรี การ์เด็นพาวีเลียน โรงแรมสยามซิตี
นิทรรศการผลงานประติมากรรมเชิดชูเกียรติอาจารย์ข้าเรื่อง วิเชียรเขตต์ ณ หอศิลป์ คณะจิตรกรรมประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ กรุงเทพฯ
- พ.ศ. ๒๕๕๑ นิทรรศการ ศิลปกรรม “วิเชียรเขตต์” ๕๑ ณ ซิตีแกลลอรี การ์เด็นพาวีเลียน โรงแรมสยามซิตี
- พ.ศ. ๒๕๕๒ นิทรรศการ ศิลปกรรม “วิเชียรเขตต์” ๕๒ ณ ซิตีแกลลอรี การ์เด็นพาวีเลียน โรงแรมสยามซิตี

ผลงานศิลปะในที่สาธารณะ

- พ.ศ. ๒๕๔๗ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย กรุงเทพฯ
- พ.ศ. ๒๕๐๖ ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาลำปาง จังหวัดลำปาง
- พ.ศ. ๒๕๐๗ ติดตั้งประติมากรรม “ความก้าวหน้า” ณ อาคารสภาวิจัยแห่งชาติ กรุงเทพฯ
- พ.ศ. ๒๕๑๔ ติดตั้งประติมากรรม “กลุ่ม” (Group) อาคารหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ กรุงเทพฯ
- พ.ศ. ๒๕๒๖ การแสดงงานประติมากรรมอาเซียน ครั้งที่ ๒ “จุดมุ่งหมายที่บริสุทธิ์” ที่สวนจตุจักร กรุงเทพฯ
- พ.ศ. ๒๕๓๕ ติดตั้งประติมากรรมถาวร “เจริญอกงาม” ที่อุทยานเบญจสิริ ถนนสุขุมวิท เนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๕
- พ.ศ. ๒๕๔๑ ติดตั้งประติมากรรม “วิวัฒนาการแห่งโลก” กระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพฯ
- พ.ศ. ๒๕๔๘ ติดตั้งประติมากรรม “ท่วงทำนองแห่งมิตรภาพ” ณ หาดสมิหลา จังหวัดสงขลา
- พ.ศ. ๒๕๕๐ ติดตั้งประติมากรรม “กลุ่ม” (Group) ภายในอาคาร ๑ ตึกใหม่ ธนาคารแห่งประเทศไทย บางขุนพรหม กรุงเทพฯ

พระพุทธรูปปางลีลา
2534
Walking Buddha
สูง 138 ซม.

แม่แห่งโลก, 2538
Inspiration
สูง 23 ซม.

พลังสร้างสรรค์ 1, 2540
Inspiration
สูง 11.5 ซม. ยาว 30 ซม.

วิวัฒนาการแห่งโลก, 2540
Evolution
สูง 11 ซม. ยาว 24 ซม.

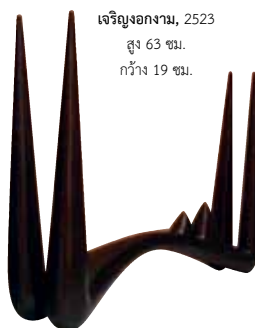
กลุ่ม, 2508 Group Bronze สูง 147 ซม.

แดนทิพย์, 2527 D สูง 147 ซม.

สามโค้ง, 2531 Curve of Nude สูง 153 ซม.

เจริญงอกงาม, 2523
สูง 63 ซม.
กว้าง 19 ซม.

ชีวิตในที่ว่าง, 2524
Life in Space
สูง 127 ซม.
กว้าง 110 ซม.

กิดคำนิง, 2499
Peudering
สูง 58 ซม. ยาว 65 ซม.

กลุ่ม 2, 2549 Group2 สูง 80 ซม. ปลาสเตอร์

ส่วนโค้ง, 2508 Curve of Nude สูง 127 ซม.

รูปและคว้าง, 2531 Form and Space สูง 79 ซม.

แรงบันดาลใจ, 2524 Game of Nature สูง 119 ซม.

สัมพันธ์ภาพแห่งชีวิต, 2527 Relation of Life สูง 80 ซม.

พลังสร้างสรรค์ 3, 2540 Inspiration 3 สูง 19 ซม.

ปริมาตร, 2512 Mass สูง 93 ซม. ยาว 79 ซม.

ส่วนโค้ง, 2511 Curve สูง 99 ซม. กว้าง 55 ซม.

นก, 2536 Bird สูง 41 ซม. ยาว 29 ซม.

สามปีของการศึกษาวิชาช่างและศิลปะที่โรงเรียนเพาะช่างนั้น ได้ให้พื้นฐานด้านศิลปะและงานช่างหัตถกรรมแก่นายชำเรืองพอสมควร การสอนที่นั่นมีวิชาวาดภาพ เขียนภาพ ปั้นรูป และหัตถกรรมในด้านไทยและสากล ไม่มีสาขาชัดเจน แผนกที่สำคัญที่สุดคือแผนกฝึกหัตถกรรมช่าง ในภายหลังจึงมีแผนกจิตรศิลป์ขึ้นมา เมื่อศึกษาที่โรงเรียนเพาะช่าง ๒ ปี ผู้จบจะมีสิทธิสอบเข้าศึกษาต่อในคณะจิตรกรรมและประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้ที่สนใจด้านศิลปะจริงๆ และโดยเฉพาะนั้นจะไปสมัครสอบเข้ามหาวิทยาลัยศิลปากรทั้งนั้น นักศึกษาของคณะจิตรกรรมและประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากรรุ่นแรกๆ นั้น เกือบทั้งหมดจบการศึกษาในหลักสูตรสามปีของโรงเรียนเพาะช่าง

การศึกษาศิลปะจริงๆ ของนายชำเรือง มีขึ้นที่คณะจิตรกรรมและประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร เมื่อนายชำเรืองสอบเข้าศึกษาต่อที่นี่ได้และศึกษาในคณะดังกล่าว พ.ศ. ๒๔๙๓-๒๔๙๗ ภายใต้อาจารย์ที่จริงจังและเข้มงวดของศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี และศิษย์ของท่านเป็นเวลา ๕ ปี อาจารย์ที่สำคัญในยุคนั้น นอกจากท่านศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรีแล้ว ยังมี อาจารย์เพ็ญ หริพิทักษ์ อาจารย์พิมาน มูลประมุข อาจารย์เขียน ยิ้มศิริ อาจารย์สิทธิเดช แสงหิรัญ อาจารย์แสวง สงฆ์มั่งมี อาจารย์สนั่น ศิลากรณ์ อาจารย์ไพฑูรย์ เมืองสมบูรณ์ เป็นต้น ไม่ต้องสงสัยว่า นายชำเรือง จะได้รับการศึกษาและการฝึกฝนในด้านศิลปะทั่วไปและด้านประติมากรรมอย่างมีแบบแผนและถูกต้อง เพราะได้รับการศึกษาและฝึกฝนจากปรมาจารย์ศิลปะ คือ ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี และศิษย์ของท่าน ท่านอาจารย์เหล่านั้นล้วนแต่มีความรู้ความสามารถและอุดมการณ์ศิลปะ นายชำเรืองจึงได้รับการถ่ายทอดและสืบทอดคุณค่าเหล่านั้นมาอย่างแนบแน่น นายชำเรืองศึกษากับท่านปรมาจารย์ในมหาวิทยาลัยศิลปากรถึง ๕ ปี ได้รับอนุปริญญา (อนุ ศ.บ.) และในช่วงหลังของการศึกษานั้น ศึกษาหนักไปทางประติมากรรม มีความรู้และความชำนาญในด้านศิลปะและเทคนิคประติมากรรมเป็นพิเศษ

ผลงานศิลปะ

ผลงานที่สำคัญและดีเด่นของ นายชำเรือง เป็นผลงานประติมากรรมปั้นและหล่อ ซึ่งเทคนิคนี้ทำกันทั้งในตะวันออกและตะวันตกมาเป็นเวลายาวนานได้มีการสืบทอดกันมา และในบางยุคสมัยก็เสื่อมลงไป ในประเทศไทยนั้น ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี ได้ฟื้นฟูขึ้นอีก เมื่อท่านเข้ามาอยู่และทำงานในประเทศไทย และได้นำเทคนิคการปั้นหล่อนี้มาใช้กับศิลปะสมัยใหม่ ผลงานศิลปะสมัยใหม่ ด้านประติมากรรมของไทยเรานั้นไม่ว่าจะเป็นของท่านอาจารย์เขียน ยิ้มศิริ อาจารย์แสวง สงฆ์มั่งมี อาจารย์สนั่น ศิลากรณ์ และอาจารย์ไพฑูรย์ เมืองสมบูรณ์ ล้วนแต่ใช้เทคนิคการปั้นและหล่อทั้งนั้น นายชำเรืองเป็นศิลปินที่ได้สืบทอดวิธีการนี้หลังจากท่านเหล่านั้น และเป็นผู้ยืนหยัดการเป็นประติมากรแท้ ๆ ในขณะที่มีศิลปินหลายท่านได้หันไปหาวิธีการอื่น เกือบหมด

ผลงานในยุคแรกๆ ของนายชำเรืองอยู่ในแบบจริง (เรียลลิสติก) และส่วนใหญ่เป็นภาพคน หลังจากนั้น ได้คลี่คลายไปสู่แบบสัญลักษณ์นิยม แล้วลดรายละเอียดลงไปจนเป็นงานศิลปะ แบบนามธรรม จากนั้นได้กลับมาหาแบบสัญลักษณ์นิยมอีกในยุคปัจจุบัน

ในทางศิลปะนั้น การไปถึงขั้นนามธรรมถือว่าเป็นขั้นสำคัญขั้นหนึ่งของการคลี่คลายผลงานศิลปะ นายข้าเรื่องได้คลี่คลายผลงานจากรูปจริงไปสู่รูปกึ่งนามธรรม และไปสู่รูปนามธรรม ผลงานประติมากรรมที่มีรูปเป็นนามธรรมอย่างแท้จริงคือ ผลงานชื่อ “กลุ่ม” ซึ่งได้รับรางวัลเกียรติคุณอันดับ ๑ เหรียญทอง ในการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ในช่วง พ.ศ. ๒๕๐๘ - ๒๕๑๐ นั้น นายข้าเรื่องได้สร้างสรรค์งานประติมากรรมนามธรรมที่สำคัญหลายชิ้น นอกจากผลงานชื่อ “กลุ่ม” แล้วยังมีผลงานชื่อ “ส่วนโค้ง” ประติมากรรม พ.ศ. ๒๕๐๘ และผลงานชื่อ “ปริมาตร” ประติมากรรม พ.ศ. ๒๕๑๐ อาจจะกล่าวได้ว่า นายข้าเรื่องเป็นประติมากรไทยคนแรกที่สร้างสรรค์ประติมากรรมนามธรรม ประติมากรรุ่นเก่าคนสำคัญที่พยายามคลี่คลายผลงานแบบจริงไปสู่สัญลักษณ์นิยม และกึ่งนามธรรมคือ อาจารย์เขียน ยืนศิริ แต่ท่านก็ไม่ไปสู่นามธรรม เพราะท่านเห็นว่าประติมากรรมไปกับนามธรรมไม่ได้

ผลงานประติมากรรมยุคหลังๆ และยุคปัจจุบันของนายข้าเรื่อง ส่วนใหญ่เป็นแบบสัญลักษณ์นิยมสร้างจากรูปของมนุษย์ มีลักษณะเฉพาะตัวที่เห็นได้ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๖ นายข้าเรื่องได้รับเกียรติเป็นผู้แทนไทยในการประชุมประติมากรรมอาเซียน ครั้งที่ ๒ ที่ประเทศไทย ได้สร้างผลงานประติมากรรมติดตั้งไว้ที่สวนจตุจักร กรุงเทพมหานคร ถือว่าเป็นผลงานที่สำคัญของศิลปินผู้นี้ นายข้าเรื่องมีผลงานแสดงในการแสดงศิลปะในระดับชาติและระดับนานาชาติหลายแห่ง และหลายครั้ง เป็นศิลปินที่ทำงานอย่างต่อเนื่อง มีความคิดและปรัชญา ผลงานสัมพันธ์กับชีวิตและความรู้สึกนึกคิด เป็นศิลปินที่มีประสบการณ์ทั้งในชีวิตและศิลปะมากคนหนึ่ง

กว่านายข้าเรื่องจะมาถึงจุดนี้ ได้ผ่านยุคสมัยมาหลายยุค ใช้เวลาในการศึกษาและสร้างสรรค์ผลงานศิลปะมากกว่า ๖๐ ปี ได้คลี่คลายผลงานมาอย่างต่อเนื่อง ด้วยวิริยอุตสาหะและอดทนเป็นอย่างยิ่ง ได้ผ่านยุคสมัยที่ศิลปะไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม ไม่มีผลประโยชน์ใดๆ หลายคนที่ศึกษาวิชาศิลปะมาได้หันไปทำงานด้านอื่น โดยเฉพาะงานด้านประติมากรรมแท้ๆ นั้น มีเหลือทำอยู่น้อยคนมาก เมื่อมองหาประติมากรแท้ๆ ก็จะเห็นว่านายข้าเรื่องเป็นผู้ที่โดดเด่นที่สุด เพราะการยืนหยัดและผลงานที่สร้างสรรค์อย่างต่อเนื่องตลอดมาในงานประติมากรรมนั้น นายข้าเรื่องได้ทำมาเกือบหมดไม่ว่าจะเป็นประติมากรรมขนาดเล็กขนาดใหญ่ ประติมากรรมนูนสูง นูนต่ำ รอบตัว ลอยตัว ประติมากรรมอิสระ ประติมากรรมสาธารณะ ประติมากรรมอนุสาวรีย์ พระพุทธรูป รูปเหมือน ในแบบจริง กึ่งจริง กึ่งนามธรรม กึ่งเหนือจริง จินตนาการ สัญลักษณ์นิยม และนามธรรม

การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์

เป็นประเพณีที่ศิลปินผู้มีความรู้และประสบการณ์ จะถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้แก่คนรุ่นหลัง เพื่อให้เกิดศิลปินและผลงานศิลปะต่อไปไม่ขาดตอน นายชำเรืองได้ทำหน้าที่นี้โดยตลอดมา นับตั้งแต่จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศิลปากร เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๗ ได้เป็นอาจารย์สอนวิชาศิลปะที่โรงเรียนศิลปศึกษา (ปัจจุบันคือ วิทยาลัยช่างศิลป์) สอนจนถึง พ.ศ. ๒๕๐๒ จึงได้ย้ายไปสอนที่คณะจิตรกรรมและประติมากรรม จนถึง พ.ศ. ๒๕๑๖ และในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นอาจารย์สอนในภาควิชาประยุกต์ศิลปศึกษา คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และได้ลาออกจากราชการ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๐ เพื่ออุทิศตนให้กับงานศิลปะอย่างเต็มที่ แต่ก็ยังคงสอนวิชาศิลปะอยู่หลายสถาบัน นอกจากที่มหาวิทยาลัยศิลปากรแล้ว ยังสอนที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้วย นับว่าเป็นอาจารย์ที่ทำให้เกิดมีศิลปินรุ่นหลังขึ้น ได้ทำหน้าที่ให้วิทยาทานแก่นักศึกษาและผู้สนใจศิลปะโดยทั่วไปเป็นเวลายาวนานถึงทุกวันนี้ เป็นอาจารย์สอนวิชาศิลปะเป็นเวลาถึง ๔๒ ปี มีศิษย์เป็นจำนวนมาก

VICHIENTKET
70/488

ขำเรือง วิเชียรเบตต์
ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะ (ประติมากรรม)
พุทธศักราช ๒๕๓๙

การให้บริการแก่สังคม

นายชำเรือง วิเชียรเขตต์ ได้ให้บริการแก่สังคมเป็นเวลายาวนาน ในด้านศิลปะนั้น เป็นเวลาสี่สิบกว่าปี โดยการแสดงผลงานให้ประชาชนชม เข้าร่วมกิจกรรมศิลปะเพื่อชุมชน ให้ความรู้แก่ผู้สนใจศิลปะโดยส่วนตัว และเข้าร่วมกิจกรรมที่สถาบันต่างๆ จัดขึ้น มีผลงานศิลปะ สาธารณะปรากฏหลายแห่ง สวนสาธารณะและในสถาบันต่างๆ หลายแห่ง การเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อการกุศลโดยการเข้าร่วมการจัดนิทรรศการศิลปะเพื่อการกุศลตลอดมา ซึ่งนายชำเรือง ไม่เคยปฏิเสธที่จะให้ความร่วมมือ

ในด้านคุณธรรมและจริยธรรม

นายชำเรืองดำรงชีวิตและทำงานด้วยความสงบ สันโดษ และเรียบง่าย เนื่องจากเลื่อมใส ในพระพุทธศาสนา เป็นผู้ประหยัดแต่ก็ไม่เห็นแก่ตัว มีครอบครัวที่อบอุ่น และอยู่ในทำนอง คลองธรรม สมรสกับ น.ส.เสาวภา แสนสุข มีบุตรชาย ๓ คน คือ นายญาณพล วิเชียรเขตต์ นายนิธิ วิเชียรเขตต์ และนายณที วิเชียรเขตต์ ทั้งหมดศึกษาด้านศิลปะ เพื่อแม่แก่สังคมและ ผู้อื่น นายชำเรืองเป็นคนดี มีวิชาที่สำคัญคนหนึ่งของสังคมเรา

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นางปริศนา พงษ์ทัดศิริกุล
นางวิไล วิทยานารถไพศาล
นายจำเริญ วิเชียรเขตต์

นายญาณพล วิเชียรเขตต์

ผู้จัดทำ

กลุ่มบริหารกองทุนและระดมทุน
กองกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม
โทร ๐ ๒๒๔๗ ๐๐๑๓
โทรสาร ๐ ๒๒๔๘ ๕๘๕๒
<http://www.culture.go.th>

ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
รองอธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม
ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์
(ประติมากรรม) พุทธศักราช ๒๕๓๙

ชั้น ๔ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม
เลขที่ ๑๔ ถนนเทียมร่วมมิตร เขตห้วยขวาง
กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๑๐

คณะทำงาน

นางสาวทัศนีย์ เทพกำปนาท
นางวิภา ปานประสาท
นางสาวกชนันท์ เขยชื่น
นางสาวธนะจิตร์ สอนคม
นางสาวศิวพร ฉันทไกรวัฒน์
นางศรีสุคล พรหมโส
นางสาวรุ่งนภา กระเสียร
นางสาวสุธาทิพย์ พระพร
นางสาวสงกรานต์ ฟันประสาน
นางสาวทศวรรณ จิตรบำเพ็ญ

ผู้อำนวยการกองกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม
นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการพิเศษ
นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ
นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ
นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ
นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ
นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ
นักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ
เจ้าพนักงานวัฒนธรรมปฏิบัติงาน
นักวิชาการเงินและบัญชี

ออกแบบ/รูปเล่ม

นายพิพัฒน์ ชำเกตุ
นายนาถภพ สีหาบัว
นายวิจักขณ์ ภูสะอาด

นักวิชาการช่างศิลป์ชำนาญการพิเศษ
นักวิชาการช่างศิลป์ชำนาญการ
นักวิชาการช่างศิลป์ปฏิบัติการ

เรียบเรียงข้อมูลและภาพ

นางบุญเรือน กิจศิริวงศ์
นางสาวรุ่งนภา กระเสียร
นางสาวสงกรานต์ ฟันประสาน
นางสาวปิยมาส กล้าพินิจ

นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ
นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ
เจ้าพนักงานวัฒนธรรมปฏิบัติงาน
นายช่างศิลป์

สนับสนุนโดย

คณะกรรมการกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม

๑ ศึกษารวบรวมเอกสาร
และเอกสาร
ฉบับที่ ๑๑
ฉบับที่ ๑๑
ฉบับที่ ๑๑

ประพันธ์โดย

๑๑๑๑๑๑
๑๑๑๑๑๑

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ๑๑ ถนนเทียบร่วมมิตร เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐
โทร. ๐ ๒๒๔๗ ๐๐๑๓. ๐ ๒๒๔๗ ๐๐๒๔